

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anketa pro žáky

Anketa školy na míru

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Cesta
ke kvalitě
AE
AUTOEVALUACE ŠKOLY

3
evaluací nástroje

Anketa pro žáky

Anketa školy na míru

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Anketa pro žáky. Anketa škole na míru.

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Odborná recenze: PhDr. Martin Chvál, Ph.D.; RNDr. Martina Kekule, Ph.D.

Jazyková korektura: Mgr. Radomír Novák

Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012.

ISBN: 978-80-87063-80-4

ANKETA PRO ŽÁKY. Anketa škle na míru.

Obsah

1	Úvodem	5
2	Cílová skupina.....	6
3	Principy a struktura evaluačního nástroje.....	7
4	Pokyny pro přípravu ankety.....	9
5	Evaluační zpráva.....	12
6	Limity realizace, doporučení	13
7	Procedura vzniku evaluačního nástroje	14
8	Závěrem	14
	Literatura	14
	Přílohy	15
	Příloha 1 – Nabídka všech otázek nástroje pro základní školu	
	Příloha 2 – Ukázka evaluační zprávy	

1 ÚVODEM

Cílem předkládaného nástroje je strukturovat a usnadnit získávání zpětné vazby od žáků, a to zpětné vazby rozsáhlejší a obecnější povahy, než jsou informace, které učitelé i vedení školy získávají běžně z formálních i neformálních kontaktů s žáky. Práce s informacemi od žáků je pro kvalitní a zodpovědnou práci se třídními kolektivy i při plánování rozvoje školy zcela zásadní.

Odpověď na klíčovou otázku „Proč se vůbec názory žáků na chod školy zabývat?“ je ve skutečnosti poměrně složitá a mnohvrstevná. Názory žáků jsou důležitou součástí zpětné vazby o realizaci školního vzdělávacího programu, o jeho výsledcích i nezamýšlených důsledcích. Informují nás o motivaci žáků ke školnímu výkonu, o případných překážkách, o úrovni kooperace mezi žáky i mezi žáky a učiteli ve výuce i mimo výuku, o tom, jak žáci prožívají klima školy. Vedle toho výsledky nabízejí realistický obraz sociálních kompetencí žáků – např. již samotné schopnosti formulovat názor na dění kolem sebe v důvěrně známém prostředí, aktivně tak sociální prostředí školy ovlivňovat a postupně kultivovat svůj vlastní projev.

Veřejně deklarovaný zájem školy o názory žáků i jeho integrování do rozhodovacích procesů ve škole je také nezbytným prvkem pozitivní kultury školy (např. Pol et al., 2005), žádoucí součástí skrytého kurikula (např. Maňák et al., 2008; Wulf a kol., 2011) či jedním z ukazatelů dobrého klimatu školy (např. Mareš, 2005) i kvality výuky. Jedná se tedy o jeden ze způsobů účinné podpory vytváření prostředí pro úspěšné učení (Fisher, 1997) v souladu s dobrou praxí i doporučeními UNESCO (Brophy a kol., 2005).

Komunikace a spolupráce s žáky se úročí jak při plánování a realizaci vzdělávacích programů, tedy ve zpětné vazbě o povaze deklarovaného i skrytého kurikula, tak i při zjišťování informací o běžném chodu školy a o životě ve škole z pohledu žáků. Názory žáků mohou být užitečným vodítkem také při řešení situací spíše mimořádných nebo při cíleném vyhledávání témat pro diskuzi o provozu školy nebo o podobě případných změn.

Vedle vlastních informací může být anketa pro chod školy užitečná i jako projev zájmu o názory žáků, kteří pak mohou dění ve škole brát více „za vlastní“. Její možný přínos spočívá tedy nejen v informacích **od** žáků a **o** žácích, ale i v budování společenství školy spolu **se** žáky.

2 CÍLOVÁ SKUPINA

Jak naznačuje úvodní text, smyslem nástroje je poskytnout příležitost k vyjádření všem žákům různých typů škol. Jako podmínka odpovídající dolní věkové hranici pro vyplnění bylo stanoveno absolvování prvního stupně základní školy – u mladších žáků ani u ostatních žáků, kteří tuto podmínku nesplňují, nelze počítat s dostatečným porozuměním otázkám, výsledky by proto nebyly dostatečně věrohodné a spolehlivé. Potřebám a možnostem mladších žáků nevyhovuje již sama forma písemného dotazování. Anketa je určena pro široké spektrum typů škol. Zúčastnit se jí mohou žáci druhého stupně základních škol, starší žáci základních uměleckých škol, žáci středních odborných učilišť a integrovaných středních škol i studenti středních odborných škol, gymnázií a konzervatoří. Potřebám jednotlivých typů škol vychází vstříc nabídka specifických verzí ankety i možnost doplňovat vlastní otázky. Při volbě typu školy systém automaticky nabídne verzi maximálně přizpůsobenou potřebám daného typu školy (tzn. se specifickými položkami a naopak bez položek, které jsou pro daný typ školy zpravidla bezpředmětné).

Aby bylo možné přiblížit se ideálnímu stavu, kdy se ankety zúčastní reprezentativní část žáků, kteří poskytnou věrohodné výpovědi jak o sobě, tak o svých zkušenostech se školou a názorech ve smyslu užitečné zpětné vazby, je třeba sledovat principy zvyšování návratnosti a podpory věrohodnosti výsledků, o kterých se podrobněji pojednává v kapitole o přípravě a realizaci šetření.

Anketa pro žáky představuje spolu s Anketou pro rodiče a Anketou pro učitele samostatnou součást uceleného souboru. Každá z oslovených cílových skupin má v kontextu života školy jiné postavení a analogicky i vlastní přístup k roli respondenta. Při sledování obecného cíle, kterým je shromáždění dostatečného množství věrohodných výpovědí, je proto potřeba přizpůsobit konkrétní postupy motivování a podpory cílové skupině. Samozřejmě je rovněž nezbytné počítat s odlišnými druhy úskalí a možných zdrojů zkreslení výsledků. Žáci se ve srovnání s rodiči i učiteli mohou jevit jako na první pohled nejprístupnější skupina – alespoň ve smyslu snadného naplnění pomyslné kvóty odevzdaných dotazníků. Při vyplňování ankety přímo ve škole v rámci běžného rozvrhu je možné se přiblížit až stoprocentní návratnosti. To však neznamená, že výpovědi budou automaticky také věrohodné.

Častěji než u ostatních dvou cílových skupin se mohou objevovat potíže se správným porozuměním otázce nebo způsobu zaznamenávání odpovědí, vynechávání a chyby způsobené nedostatky v pozornosti. Nedostatečná motivace se může promítat do nepromyšleného a náhodného odpovídání nebo do nevázně míněných, recesistických odpovědí. Od poskytování věrohodných výpovědí mohou žáky odrazovat i obavy a strach. Pozice žáka ve škole přirozeně není pozicí symetrickou v rámci systému žáci – dospělí a nemusí takovou být ani v kolektivu školní třídy. Za přirozené však již nelze považovat, pokud nedůvěra a strach brání žákům – nebo některým z nich – odpovídat podle svého názoru a zkušenosti. Z hlediska výsledku je takový stav velmi nežádoucí – v takovém případě lze předpokládat spíše popírání případných obtíží, zkreslenou zpětnou vazbu a riziko opomíjení existujících problémů nebo i jejich eskalace v budoucnu. V některých případech nelze však vyloučit ani opačný problém – tendenci poskytovat neopodstatněnou negativní zpětnou vazbu. Proto je potřeba organizaci ankety věnovat dostatečnou pozornost i po stránce optimálních podmínek pro realizaci – především po stránce motivace žáků k zapojení a poskytnutí věrohodných odpovědí.

Z hlediska návratnosti se sice jako optimální postup nabízí zadávání ankety přímo ve škole, nejde však o jediný možný nebo za jakýchkoli okolností preferovaný postup. Škola může z organizačních důvodů, kvůli zvýšení anonymity šetření apod. stejně dobře zvolit i individuální administraci ankety, případně může oba způsoby kombinovat (např. poskytnout možnost individuální účasti žákům, kteří v den společného šetření nebyli přítomni). Každý ze způsobů zadávání však klade odlišné nároky na podporu návratnosti a věrohodnosti a má svá specifika i s ohledem na interpretaci výsledků. Proto by škola měla možný vliv způsobu zadávání na povahu výsledků reflektovat v eva-luační zprávě. O možných důsledcích jednotlivých způsobů zadávání ankety pro povahu výsledků a pro možnosti interpretace rovněž podrobněji pojednáváme dále (především v oddílu 4 – Pokyny pro přípravu ankety).

3 PRINCIPY A STRUKTURA EVALUAČNÍHO NÁSTROJE

Evaluační nástroj Anketa pro žáky je součástí souboru tří desítek evaluačních nástrojů vytvářených v rámci projektu Cesta ke kvalitě. Podtitul „Anketa škole na míru“ vyjadřuje, že se jedná o variabilní metodu dotazování, která má uživatelům nabídnout komplexní výchozí materiál pro vytvoření vlastní verze dotazníku podle aktuálních potřeb školy a usnadnit práci při tvorbě evaluační zprávy školy.

Teprve úpravou tohoto výchozího materiálu, tj. volbou tematických okruhů pro evaluaci, výběrem otázek, případně formulací a zařazením otázek a položek vlastních, získává anketa definitivní podobu, která by měla v maximální možné míře respektovat specifika dané školy i potřeby konkrétního šetření. Automaticky, tedy bez možnosti volby, se do ankety zahrnují pouze některé otázky – ty, které jsou pro každou hodnocenou oblast obecně důležité. „Cenou“ za flexibilitu nástroje jsou vyšší nároky na přípravu šetření, především na výběr vhodných položek, ale i v pozdější fázi na interpretaci výsledků a finalizaci závěrečné zprávy.

Anketa je především screeningovým nástrojem, tj. metodou, která zjišťuje orientační evidenci o vnímání silných stránek a případných rezerv ve fungování školy. Z této podoby nástroje plynou i určitá omezení v interpretační síle – účast v šetření není povinná, administrace je striktně anonymní (omezuje se tedy i rozsah potenciálně identifikačních údajů – např. uvedení konkrétní třídy, kterou žák navštěvuje, apobace u vyučujících apod.).

Opakujeme rovněž, že na výpovědi je třeba pohlížet jako na názory, jejichž opodstatněnost se může lišit, a je třeba je hodnotit v souvislosti s dalšími údaji, které má škola k jednotlivým oblastem k dispozici, případně šetření doplnit jiným vhodným nástrojem či tematicky cílenou diskuzí.

Anketa pro žáky je tematicky široký nástroj, který pokrývá řadu oblastí života školy. Přestože v průběhu zpracování ankety došlo k legislativnímu rozhodnutí, kterým přestala platit dříve závazná vyhláška č. 15/2005, která stanovovala konkrétní náplň vlastního hodnocení školy, a zpráva z vlastního hodnocení byla vyňata z povinné dokumentace školy, považujeme za dobré připomenout, že Anketa pro žáky (spolu s dalšími dvěma obdobnými metodami – Anketou pro rodiče a Anketou pro učitele) koncepčně navazuje právě na oblasti hodnocení vymezené dříve touto vyhláškou, umožňuje přispět k vyhodnocení způsobu, jakým škola plní cíle ŠVP, k identifikaci oblastí s dobrými výsledky i oblastí, kde jsou patrné rezervy, a při opakované administraci také k vyhodnocení účinnosti opatření ke zlepšení a rozvoji školy.

Základní verze ankety se zaměřuje na sedm hlavních oblastí, závěrečná osmá sekce se týká obecného hodnocení silných a slabých stránek školy.

1. Motivace
2. Výuka a vzdělávání
 - 2.1 průběh výuky
 - 2.2 rozdíly ve výuce
 - 2.3 hodnocení
 - 2.4 náročnost
 - 2.5 domácí příprava
 - 2.6 výsledky, překážky
3. Atmosféra na škole, vztahy
4. Pravidla, problémy
5. Zázemí školy
6. Další aktivity
7. Aktivita, zapojení žáků
8. Celkové zhodnocení

Tematický záběr ankety je sice poměrně široký, nástroj však umožňuje modulární využití, tedy práci pouze s vybranými dílčími podoblastmi. Rozhodnutí, na které oblasti se zaměřit a zda šetření uskutečnit jednorázově nebo ve více etapách, činí při přípravě ankety sama škola.

Koncepce ankety důsledně sleduje obecné principy pro konstrukci dotazníků. Většina položek je formulována jako uzavřené otázky s možností odpovědi na posuzovací škále (zpravidla čtyřbodové: „rozhodně ano – spíše ano – spíše ne – rozhodně ne“ plus varianta „nedovedu posoudit“) a zaměřuje se na zkušenost, jejíž intenzitu by respondenti měli být schopni na dané škále poměrně jednoznačně vyjádřit, spíše než na obecné názory nebo dojmy.

Nabídnout lze ale i prostor pro volné vyjádření – zpravidla za každým tematickým okruhem následuje možnost zařadit položku, v níž mohou žáci doplnit slovní upřesňující komentář nebo další námět.

Ankety je možné využívat jak jednorázově, tak opakovaně – mohou sloužit i ke sledování dlouhodobějších trendů v životě školy. K výhodám opakovaného zadávání (administrace) patří i rostoucí informovanost respondentů, ankety tak mohou plnit i „kultivující“ funkci a zvyšovat míru spoluúčasti na chodu školy.

Administrace probíhá anonymně buď elektronickou cestou či klasicky („tužka a papír“; v tomto případě je nutné jednotlivé tištěné formuláře přepsat do systému prostřednictvím internetového elektronického formuláře). Vzhledem k povaze některých položek je respektování anonymity a vytváření odpovídajících podmínek ze strany administrátora nezbytné pro zachování věrohodnosti výpovědí.

4 POKYNY PRO PŘÍPRAVU ANKETY

Anketu je možné zadávat dvěma základními způsoby – elektronicky nebo prostřednictvím vytištěných formulářů a následného zanesení výsledků do systému. Příprava nástroje je v obou případech stejná a je možné plně využít prostředí uživatelského rozhraní portálu evaluačních nástrojů (www.evaluačnínastroje.cz). Po otevření stránky Ankety pro žáky se uživateli (kterým je zpravidla koordinátor autoevaluace na škole) zobrazí stručný úvodní text, který shrnuje základní principy výběru okruhů a položek dotazníku a obsahuje i odkaz na technický návod k práci v rozhraní (dokument „Jak použít nástroj“ v záložce Podklady).

Při adaptaci ankety pro potřeby školy je vhodné pokračovat v následujících krocích:

1. Uživatel na úvod zvolí v příslušné záložce typ školy. Na základě jeho volby mu systém poskytne výběr z více než stovky položek, které lze do ankety zařadit.
2. V záložce Info o škole dále upraví úvodní text pro respondenty, který seznamuje s účelem a zaměřením ankety a měl by obsahovat i odkaz na dostupnost výsledků. Nabízený text může uživatel buď jen doplnit o tento údaj, nebo v případě potřeby i nahradit textem vlastním.
3. Ve výběru položek může pokračovat po otevření záložky Výběr otázek. Zde lze provádět i veškeré další editorské zásahy – vedle výběru položek je to především výběr celých tematických okruhů, doplňování vlastních položek a volba formy těchto položek (zda má jít o uzavřené otázky s hodnoticí škálou nebo o otázky otevřené, s textovým polem pro vepsání volné výpovědi).
4. Výslednou podobu ankety lze zkontrolovat po klepnutí na odkaz Zobrazit náhled dotazníku v pravé části obrazovky; tisk anket je možný po otevření příslušného odkazu v záložce Podklady.
5. Po ukončení šetření v elektronické verzi je možné ihned získat základní generovanou zprávu v záložce Zprávy. V případě zadávání ankety tradičním způsobem („tužka a papír“) je nutné každý vyplněný dotazník zadat do systému v záložce Vložit odpovědi. Zpráva je v tomto případě generovaná až po klepnutí na odkaz Ukončit vkládání. Výsledná zpráva je v obou případech dokument ve formátu PDF nebo ve formátu přístupném pro další editování (např. v MS Word).

Úprava výchozí verze evaluačního nástroje

První krok ve skutečnosti představuje první redukci celkového počtu položek – výchozí materiál představuje jakousi „banku položek“, které mohou být pro šetření užitečné, není ale žádoucí, aby se respondentům předkládaly všechny. Výběrem typu školy se výchozí seznam položek omezí o ty, které pro daný typ školy zpravidla nebývají relevantní. Ekonomičnost nástroje, tj. především časová únosnost pro respondenty a přiměřená náročnost zpracování výsledků, však tímto krokem není zdaleka vyřešena. Aby bylo vyplňování dotazníku pro respondenty časově únosné, doporučuje se výběr nejvýše přibližně poloviny položek z nabídky. Další postup při redukci výchozího seznamu je z velké části v kompetenci uživatele. Principy výběru položek přitom závisejí na celkové koncepci ankety. Jen menší část nabízených položek se registruje automaticky. Další výběr se může řídit předem stanovenými požadavky na podrobnější šetření ve vybraných okruzích nebo výsledky předchozího šetření. Pokud se vedle Ankety pro žáky realizuje i Anketa pro rodiče a/nebo Anketa pro učitele, je praktické výběr položek z různých nástrojů provádět koordinovaně, tak aby bylo možné porovnávat názory na stejné otázky z různých zdrojů.

V případě, že škola nemá předem vymezené cílové oblasti, je možné rovněž postupovat ve dvou stupních. V prvním kole může být administrován jen velmi stručný dotazník, sestávající pouze z nejobecnějších otázek – např. pouze z výběru jednoho bloku pro každý tematický okruh a jen minimální kvóty položek v rámci každého vybraného bloku. Následně je možné cíleně a detailněji sledovat situaci v oblastech, kde nejsou výsledky prvního šetření jednoznačně interpretovatelné nebo kde vypovídají o existenci rezerv.

Škola například může v prvním šetření vybrat jen druhý blok v rámci okruhu „Problémy, pravidla“ – tj. blok čtyř položek uvozených otázkou „Přál/a by sis, aby se něco změnilo...?“ 90 % žáků vyjádří spokojenost s tím, jak učitelé jednají s žáky (tj. žádnou změnu si v tomto ohledu nepřejí), 20 % žáků však explicitně vyjádří přání, aby se něco změnilo na atmosféře školy, a dokonce 40 %, aby se změnil vztahy v jejich třídě. Pokud škola k výsledku dospěla na základě takového obecného šetření, může dotazník při další administraci rozšířit o položky, které se týkají atmosféry školy a vztahů, nároků školy, o výběr položek z předchozího bloku okruhu „Problémy, pravidla“, případně také o otevřené otázky k adresnějšímu popisu vztahů v kolektivu žáků a atmosféry školy. Výsledky tohoto podrobnějšího šetření pak mohou poskytnout informaci například o tom, zda se výhrady týkají nároků výuky, přístupu vyučujících (nebo některého z vyučujících) apod., jaké povahy jsou problémy mezi žáky ve třídách a nakolik jsou obecné výhrady ke vztahům a atmosféře opodstatněné.

Může se také například ukázat, že výhrady vyjádřené původně k atmosféře školy se ve skutečnosti týkají např. provozních podmínek školy nebo nedostupnosti volitelných předmětů, jejichž zařazení není ani reálně možné.

Takovéto podrobnější šetření je možné realizovat v původně plánovaném termínu, ale i „ad hoc“ na základě nejednoznačných, nepředpokládaných nebo negativních výsledků. V takovém případě je vhodné žáky předem seznámit jak s výsledky výchozího šetření, tak se smyslem a účelem jeho pokračování.

Pokud škola již při prvním kole šetření administrovala dostatečně podrobnou verzi dotazníku, může se samozřejmě podrobnějším okolnostem obecných výsledků obdobným způsobem věnovat v rámci interpretace výsledků, aniž je potřeba další šetření provádět.

Způsoby výběru položek

Při dalším výběru položek, především cíleném, předem tematicky zaměřeném, může uživatel usnadnit práci možnost výběru položek po celých blocích. Každou otázku, za níž následuje seznam hodnocených aspektů chodu školy, je možné označit jako celek. Také v generované závěrečné zprávě se pak zobrazí strukturované hodnocení celého bloku. I v rámci označeného bloku je možné odregistrovat otázky, které škole nevyhovují, podmínkou k výběru bloku je však výběr určitého počtu položek, který by měl posílit spolehlivost (reliabilitu) šetření. V případě výběru celého bloku se také některé položky (ty, které se ptají na zvláště významné nebo na univerzálně sledované skutečnosti) registrují automaticky. Výběr ostatních uživatel provádí opět samostatně, na základě zvážení potřeby dané položce se věnovat (nebo naopak její nevhodnosti). Podobný princip platí i na vyšší úrovni hodnocení – podmínkou hodnocení některých tematických okruhů je rovněž výběr alespoň jednoho z bloků položek.

Např. škola bez rozšířené sportovní přípravy se nebude dotazovat na náročnost tréninku, škola, která neorganizuje výměnné pobyty, se samozřejmě nebude ptát na jejich využití a přínos, škola, která neprovozuje školní jídelnu, se nebude ptát na spokojenost se stravováním v jídelně.

Doplňování otázek

Škola může rovněž na vyznačených místech doplňovat vlastní otázky. Může přitom čerpat z ostatních verzí dotazníku nebo klást otázky skutečně vlastní. Tato možnost má sloužit především k doplnění konkrétních aktivit, specifických programů, přírůstků ve vybavení školy apod., jejichž rozmanitost lze stěží zachytit v nabídce položek pro stovky škol, ale které mohou být pro školu významné. Dotazník se tak „autentizuje“ a stává se i atraktivnějším pro respondenty. Může se jednat i o otázky důležité pro rozhodování vedení, pro vyjádření názoru žáků ke konkrétnímu kroku školy apod. Vždy je však důležité zachovat principy ankety a nároky kladené na položky dotazníku – tj. především na otázku musí být možné uvést jednoznačnou odpověď, měla by vycházet ze zkušenosti spíše než být obecně proklamativní a nesmí být návodná, nabízet „dobré“ a „špatné“ varianty odpovědi, nesmí také ohrozit anonymitu respondentů. I odpovědi na tyto doplněné, „autentizující“ položky se automaticky stávají součástí generované evaluační zprávy.

Takto je možné např. do bloku „Další aktivity“ (začíná otázkou „Jak jsi spokojen/a s dalšími možnostmi, které škola nabízí?“ a pokračuje seznamem) doplnit například položku „setkání s absolventy“ nebo otevřenou otázku „Které další aktivity bys v nabídce přivítal/a?“

Doplněným otázkám je třeba věnovat zvýšenou pozornost při edičních úpravách generované zprávy – ze strany autorů metody nelze zaručit, že doplněné otázky budou zpracovány stylisticky správně.

Organizace ankety

Příprava ankety však obnáší více než jen úpravu evaluačního nástroje. Vzhledem k formátu šetření (anonymní, povahy screeningu) je třeba důsledně pomýšlet na podporu návratnosti vyplněných dotazníků, tedy především motivace respondentů.

Především je třeba zvolit vhodnou formu zadávání ankety. U žáků se nabízí možnost hromadného zadávání přímo ve škole. Touto cestou je možné zajistit velmi uspokojivou návratnost dotazníků, na druhé straně se tak přinejmenším zčásti překračuje rámeček anketního šetření. Typicky se ankety účastní zájemci – tj. motivovaní respondenti, při hromadném zadávání ve škole se účastní všichni přítomní, což může mít dopad na kvalitu, především věrohodnost výsledků.

V tomto případě je potřeba soustředit se na motivování respondentů k tomu, aby podali skutečně věrohodné odpovědi – tzn. pracovat se zdroji obav, ale i s možnými tendencemi k podávání neo-důvodně negativní zpětné vazby nebo s rizikem chaotického nebo recesistického vyplňování. Pokud se naopak škola rozhodne poskytnout žákům a studentům příležitost účastnit se ankety individuálně, vyplňovat dotazníky online ze vzdáleného přístupu nebo individuálně doručovat tištěné formuláře, je třeba se při motivaci soustředit ve větší míře na návratnost dotazníků.

Podcenit by se neměla úvodní instrukce pro žáky (krok 2 při adaptaci ankety pro potřeby školy), především je však nezbytné žákům anketu přímo představit, srozumitelně popsat, vysvětlit, k čemu budou výsledky sloužit, kde budou výsledky dostupné, případně jak s nimi bude škola dále pracovat. Někdy může být přínosné poskytnout žákům příležitost podílet se na přípravě anket na třídnických hodinách nebo při poradě koordinátora autoevaluace se studentskou radou – např. formou námětů k obsahu anket, návrhem vlastních otázek.

Motivování respondentů

Pozornost je vhodné věnovat i prezentaci výsledků – také žákům by se měla poskytnout zpětná vazba a možnost se k výsledkům vyjádřit, vybrané výsledky je možné prezentovat opět na internetových stránkách školy, optimální postup zahrnuje i sdělení školy, jak bude na výsledky reagovat. Vysvětlit je potřeba jak přínos, který může mít anketa pro samotné žáky jako příležitost k vyjádření názorů a poskytnutí zpětné vazby, tak potřebu věrohodných odpovědí. Důležité je zdůraznit anonymitu šetření (především to, že výsledky se zpracovávají počítačově a pouze hromadně) a postarat se o to, aby byla skutečně zachována. Zvláště citlivé je třeba anonymitu ošetřit tehdy, je-li anketa zčásti nebo zcela realizována pomocí tištěných formulářů.

Zájem o anketu se zpravidla zvyšuje i tehdy, pokud se šetření pravidelně opakuje a stává se standardní součástí chodu školy. Špatná zkušenost s vyhodnocováním ankety (např. dohledávání respondentů, kteří odpovídali určitým způsobem, sankce vůči nim atd.) však může dlouhodobě zájem o anketu snižovat a motivaci k podávání věrohodných výpovědí podlamovat a narušovat.

Povaha výsledků

Na formu zadávání, na návratnost dotazníků a z nich vyplývající limity je třeba brát zřetel při interpretaci výsledků ankety. Výsledky šetření mezi žáky a studenty nemusejí mít povahu zcela objektivního posouzení. Jinými slovy, získané výsledky nejsou objektivní zprávou o stavu školy, ale v optimálním případě výpovědí o pohledu žáků na školu, o povaze interakce mezi nimi a školou. Platnost (validita) zprávy a její užitečnost pro školu závisí tedy do značné míry právě na kvalitní interpretaci těchto výsledků – na zařazení do kontextu podmínek školy, na konfrontaci s ostatními zdroji zpětné vazby (např. evaluační nástroje Anketa pro rodiče, Anketa pro učitele) a na další diskusi o výsledcích v rámci pedagogického sboru.

Získá-li například škola údaje od 50 % žáků, z nichž 30 % projeví názor, že učitelé přistupují k žákům spravedlivě, 10 % vyjádří naopak nespokojenost a 60 % zvolí odpověď „nedovedu posoudit“, nelze se spokojit s tvrzením, že spokojenost vyjádřil trojnásobek žáků oproti počtu nespokojených. Adekvátní závěr by měl reflektovat, že a) při spíše vyšším zájmu o participaci na zpětné vazbě b) sice mírně převažují pozitivní ohlasy, c) relativně největší část žáků ale z ne zcela zřejmých důvodů nemá o přístupu vyučujících dostatek informací. Závěru o spravedlivém přístupu učitelů by tak mělo předcházet prohloubení diskuze právě o tomto tématu.

OD žáků získáváme jen velmi orientační informaci o skutečné míře spokojenosti. O žácích se však dozvídáme, že značná část z nich se navzdory svému zájmu (50 % návratnost) necítí dostatečně kompetentní k posouzení tak stěžejního tématu, jako je spravedlivý přístup učitelů. Zřejmě také je, že existuje menší část žáků, která s přístupem učitelů spokojena není. Četnost 10 % při 50% návratnosti v podstatě znamená, že toto hodnocení explicitně vyjádřili zhruba dva žáci z průměrně početné školní třídy. I v dobře fungující škole se však problémy v podobě sporadických neshod a dílčích rezerv vyskytnout mohou a věnovat jim přiměřenou pozornost je žádoucí.

I takovýto výsledek může být velmi hodnotný pro stimulaci další diskuze – jednak blíže označuje téma, kterému by se měla věnovat zevrubnější pozornost než dosud, jednak signalizuje zatím blíže nespecifikovaný problém některého nebo některých žáků, jednak je pro řadu respondentů volba odpovědi „nedovedu posoudit“ i důvodem k sebereflexi a k větší pozornosti na dané téma v budoucnu.

5 EVALUAČNÍ ZPRÁVA

Evaluační zpráva může sloužit jako interní dokument k rozvoji školy, jako materiál pro školskou inspekci nebo zřizovatele školy, ale i jako zdroj zpětné vazby respondentům a podklad k další diskuzi. Předběžné zkušenosti vypovídají o prohlubování zájmu respondentů o otázky, kterých se dotazník týká, a o zlepšování jejich informovanosti. Zprávu nebo její části je možné např. zveřejnit na internetových stránkách školy. Generovat zprávu je možné ve formátu PDF nebo jako textový dokument přístupný dalším edičním zásahům (např. v aplikaci MS Word).

Zpráva standardně začíná návrhem úvodního textu, kde se shrnuje, kterých oblastí se anketa týkala a jakou formou se žáci nebo studenti vyjadřovali. Text je doplněn i přehlednou tabulkou účasti v anketě, která obsahuje i základní údaje, které mohli respondenti dobrovolně připojit (zda dotazník vyplňuje žákyně nebo žák, do kterého ročníku chodí). Údaje o počtech žáků, kteří se vyjádřili k jednotlivým posuzovaným oblastem (základ pro výpočet poměrného procentuálního zastoupení), jsou k dispozici i zvlášť pro každý tematický okruh.

Zpráva pokračuje popisem výsledků v jednotlivých oblastech: výsledky položek s posuzovací škálou jsou pracovní rozděleny do pěti kategorií – zpravidla se shodou nebo rozhodnou převahou určitého názoru nebo kladného hodnocení (obvykle nad 50 % odpovědí „ano“ a „spíše ano“ a méně než 20 % odpovědí „spíše ne“ a „ne“), s převahou názoru nebo kladného hodnocení při současném výskytu odpovědí záporných (zpravidla nad 50 % odpovědí „ano“ a „spíše ano“, ale alespoň 20 % odpovědí „spíše ne“ a „ne“), s méně než polovičním zastoupením daného názoru (úhrnně méně než 50 % a více než 20 % kladných odpovědí), s minoritním zastoupením určitého typu odpovědi (nejvýše 20 %) a s jeho absencí. Podrobné rozdělení odpovědí je prezentováno v tabulkách, vkládaných průběžně v textu.

U dalších kvantifikovaných položek je přidán slovní komentář k rozdělení odpovědí. U otevřených otázek je uvedeno procentuální zastoupení žáků, kteří projevili zájem vyjádřit se, a výčet jejich výpovědí. Právě u těchto pasáží zprávy lze předpokládat největší potřebu editorských úprav, popřípadě dalšího zpracování dat. Možnost připojit volnou výpověď zpravidla využívá pouze část respondentů, pokud však obdržíme validní volné výpovědi od řádově desítek procent účastníků ankety, je na místě věnovat jim pozornost. I nižší počet volných výpovědí může mít přinejmenším orientační či ilustrativní hodnotu, jejich zapracování do textu zprávy je pak poměrně jednoduché – prostý výběr nebo výčet. Náročnější postup představuje kategorizace většího množství výpovědí. Odpovědi je potřeba v první fázi rozřadit na nevalidní a validní (neplatné a platné), ve druhé fázi zvolit vhodné nadřazené kategorie validních odpovědí a případně vyjádřit jejich procentuální zastoupení. Kategorizaci lze provádět různým způsobem – tříděním vytištěných odpovědí, seskupováním odpovědí v textovém editoru apod., pokročilejším uživatelům jako nejvhodnější doporučujeme práci v tabulkovém editoru (např. MS Excel, kde lze využít i funkci Automatický filtr a funkce pro výpočet zastoupení odpovědí). Při tomto postupu se osvědčilo zobrazit odpovědi v jednom sloupci a do sloupce napravo přiřadit ke každé z nich název kategorie, kterou zastupuje. S využitím funkce filtru lze pak zobrazit všechny odpovědi z určité kategorie, pomocí matematických funkcí lze snadno zjistit jejich absolutní i poměrné zastoupení.

Příklad: V dotazníku 50 % žáků napíše textovou odpověď – doplnění otázky „Přál/a by sis, aby se něco změnilo na vztazích v naší třídě?“ Při kategorizaci jako nevalidní odpovědi označíme odpovědi „ne“, „netuším“ apod. Odpovědi typu „jsem spokojen“, „nemám výhrady“ můžeme zařadit do kategorie „explicitní vyjádření spokojenosti“. Další kategorie mohou představovat například výhrady k řešení (nebo neřešení) určitého problému ve třídě, výhrady k některému ze spolužáků apod. Výsledkem zpracování tohoto typu údajů může být zjištění, že 80 % z odpovědí (tedy 40 % z celkového počtu respondentů) je validních, z nich 50 % (tedy 20 % ze základu) představuje explicitní vyjádření spokojenosti, 40 % (16 % ze základu) poukazuje na nějaký problém a zbylých 10 % (4 % ze základu) představuje adresné výhrady ke spolužákům. V této podobě můžeme s výsledky pracovat, případně je i prezentovat. Předpokladem je, že zvolíme přiměřeně obsahově široké kategorie. Ke každé kategorii lze do zprávy uvést i příklady odpovědí, výjimku tvoří kategorie adresných výhrad – ve zprávě můžeme reflektovat, že existují, uvádění jmen by však znamenalo hrubé porušení etických principů.

Odpověli na stejnou otázku pouze 5 % žáků a zastoupení kategorií odpovědí bude přibližně stejné, je potřeba na výsledek pohlížet pouze jako na orientační zpětnou vazbu a není účelné věnovat mu ve zprávě zevrubnější pozornost.

6 LIMITY REALIZACE, DOPORUČENÍ

Uvedený příklad ilustruje i další důvod, proč dále edičně pracovat s generovanou zprávou. Je jím etický přístup k zacházení s citlivými informacemi – například s údaji osobní povahy. Ani jím však výčet důvodů k editorským zásahům do výsledné zprávy nekončí.

K dalším patří především:

- generovaný text představuje značné usnadnění práce při popisu výsledků, nemůže však suplovat jejich interpretaci vzhledem ke konkrétním podmínkám školy; sama interpretace není mechanickou záležitostí, nelze ji algoritmizovat;
- evaluační zpráva školy nevychází jen z jednoho nástroje, je třeba konfrontovat různé zdroje informací;
- interpretace výsledků závisí i na formě administrace (zadávání) dotazníku, jejíž volba je v kompetenci školy;
- vedle interpretace by se škola měla zabývat i formulací návrhů případných opatření a dalších závěrů;
- zpráva může sloužit k různým účelům a forma prezentace musí odpovídat každému z nich – škola může (a měla by) se všemi informacemi pracovat jako se zdroji zpětné vazby, není však například povinná učinit z výčtu odstraněných nedostatků součástí své internetové prezentace;
- variabilita nástroje a především přístupnost ankety úpravám vede k nevyhnutelnému riziku výskytu stylistických nedostatků při automatickém generování textu, zveřejnění zprávy nebo jejích částí by proto vždy měla předcházet jazyková korektura.

V textu manuálu jsme průběžně uváděli i další limity využití evaluačního nástroje. Pokusme se je nyní stručně shrnout:

- **forma ankety:** šetření je anonymní a účast v něm nemůže být vynucována nebo kontrolována, výsledky proto budou nutně pouze orientační (viz oddíl 3);
- **cílová skupina:** získané výsledky nemají povahu expertního posouzení nebo „objektivních“ fakt, reprezentují subjektivní názory a postoje žáků a vypovídají tedy spíše o povaze jejich interakce se školou;
- **flexibilita a variabilita nástroje:** přednosti nástroje, které umožňují adaptovat jej na konkrétní podmínky školy, s sebou nesou i zvýšené nároky na přípravu šetření (viz oddíl 4);
- **validita výsledků:** úzce souvisí s jejich uvedením do kontextu dalších známých skutečností, s spojením s výsledky dalších nástrojů a s podporou návratnosti (viz oddíl 4), dosud nelze postupovat podle standardních norem (viz oddíl 7).

Vedle doporučení formulovaných v příslušných oddílech tohoto manuálu upozorňujeme zvláště na možnost podpory validity šetření kombinací Ankety pro žáky s obdobnými evaluačními nástroji Anketa pro rodiče a Anketa pro učitele. Struktura všech tří nástrojů je sice obdobná, ale každá z cílových skupin anket (žáci, rodiče a učitelé) současně přináší svůj specifický pohled na různé aspekty chodu školy. Námety pro koordinaci šetření pomocí všech tří nástrojů přinášíme ve zvláštní příloze.

Z dalších nástrojů mohou Ankety vhodně doplnit například nástroj Rámeček pro vlastní hodnocení školy. Představují tematicky dosti podrobný nástroj k obecnému posouzení činnosti školy, jehož výsledky mohou být vodítkem i pro zařazení dalších, specifičtěji zaměřených metod projektu Cesta ke kvalitě – ať už se jedná o metody pro hlubší pochopení dílčích problémových oblastí z pohledu žáků (např. Školní výkonová motivace žáků. Dotazník pro žáky; Postoje žáků ke škole. Dotazník pro žáky; Interakce učitele a žáků. Dotazník pro žáky; Strategie učení se cizímu jazyku. Dotazník pro žáky; Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky; Klima školní třídy. Dotazník pro žáky), metody pro potvrzení či poopravení informací od žáků (např. Učíme děti učit se. Hospitační arch; ICT v životě školy – Profil školy²¹. Metodický průvodce; Anketa pro rodiče. Anketa škole na míru; Poradenská role školy. Posuzovací arch) nebo nástroje pomáhající s plánováním případných změn ve škole (např. Dobrá škola. Metoda pro stanovení priorit školy).

Zkušenosti ze škol, které se na přípravě Anket podílely a které mají dlouhodobější zkušenost s opakovaným šetřením tohoto typu, potvrzují, že samo začlenění názorů žáků do procesu vlastního hodnocení školy působí při vhodné práci s výsledky jako prostředek k probuzení a strukturování zájmu o život školy.

7 PROCEDURA VZNIKU EVALUAČNÍHO NÁSTROJE

Anketa pro žáky byla spolu s evaluačními nástroji Anketa pro rodiče a Anketa pro učitele vyvíjena v úzké spolupráci s pracovní skupinou zástupců různých typů škol – vedoucích pracovníků a koordinátorů autoevaluace. V době vzniku reagovala na požadavky na obsah vlastního hodnocení školy, určený příslušnou vyhláškou, a sledovala body ve vyhlášce stanovené, prioritou však byl uživatelský komfort koordinátorů autoevaluace i respondentů. Při tvorbě anket byly důsledně brány v potaz předchozí zkušenosti s průběhem obdobných šetření.

Návrhy obsahu dotazníku, formy zadávání i znění položek jsou výsledkem diskuzí pracovní skupiny. Z možných podob nástroje byla pro splnění cíle poskytnout metodu pro co nejširší základní šetření zvolena forma anonymní a všeobecné ankety, kterou však škola může podle potřeby doplnit dalším, podrobnějším a konkrétněji zaměřeným šetřením (ať již s využitím některého z ostatních evaluačních nástrojů projektu Cesta ke kvalitě či vlastní metodikou) nebo adresnou diskuzí.

Pracovní verze ankety byly průběžně upravovány na základě zpětné vazby od členů pracovní skupiny. Pilotním šetřením prošla i elektronická verze dotazníku a aplikace generované zprávy. Do pilotáže se zapojilo celkem 12 škol, data jsou k dispozici od cca 900 žáků. Pro vytvoření orientačních norem pro jednotlivé typy škol to bohužel není dostačující počet.

8 ZÁVĚREM

Věříme, že Anketa pro žáky může poskytnout prostor autentické zpětné vazbě od respondentů, posloužit při organizaci šetření stejně dobře zkušeným koordinátorům jako začátečníkům a přispět k rozvoji školy. Přejeme Vám, abyste v ní našli užitečný nástroj, který lze maximálně přizpůsobit potřebám Vaší školy a který bude při evaluaci platným zdrojem užitečných informací.

Za spolupráci, cenné podněty a zpětnou vazbu bychom rádi poděkovali zástupcům škol – Mgr. Jaroslavu Fidrmucovi z Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově, Mgr. Mileně Hálkové z Gymnázia J. K. Tyla v Hradci Králové, Bc. Věře Janišové ze ZUŠ B. M. Černohorského v Nymburce, Mgr. Soně Javůrkové z Janáčkovy konzervatoře a gymnázia v Ostravě, Mgr. Aleně Krejčové z Mateřské školy Duha Soběslav, Mgr. Miroslavě Prchalové ze Základní školy speciální v Jihlavě, Mgr. Pavlu Škrmlíkovi ze Sportovní soukromé základní školy, s.r.o. v Litvínově, Mgr. Jaroslavu Šťastnému z Gymnázia a SPgŠ v Liberci. Jeronýmova a Mgr. Martinu Tobiášovi ze SPŠ ve Frýdku-Místku.

LITERATURA

Brophy, J., a kol. (2005). *Efektivní učení ve škole*. Praha: Portál.

Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál.

Fisher, R. (1997). *Učíme děti myslet a učit se*. Praha: Portál.

Maňák, J., Janík, T., & Švec, V. (2008). *Kurikulum v současné škole*. Brno: Paido.

Mareš, J. (2004). Morální, etické a sociální aspekty školního klimatu. In Ježek, S. (Ed.), *Sociální klima školy II*. Brno: MSD s.r.o.

Pol, M., a kol. (2005). *Kultura školy: příspěvek k výzkumu a rozvoji*. Brno: Masarykova univerzita.

Wulf, Ch., a kol. (2011). Komunikační praktiky v rámci kultury školy: uplatňování kultury uznání a respektu. *Studia Paedagogica*, 16(1), 71-88.

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Nabídka všech otázek nástroje pro základní školu

MOTIVACE: Co je pro Tebe ve škole důležité? Co by Ti měla škola pomoci dosáhnout?

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
naučit se co nejvíce					
připravit se na přijímací zkoušky					
naučit se učit sám					
naučit se samostatně myslet					
naučit se spolupracovat s ostatními, vycházet a jednat s lidmi					
naučit se dodržovat pravidla					
rozvíjet moje zájmy					
naučit se pracovat s informacemi					
získat přehled o tom, co je pro mě v dalším životě důležité					

VÝUKA: Co podle Tebe platí o výuce na naší škole?

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
výuka je zajímavá					
ve škole se hodně naučím					
učitelé mi vysvětlují učivo srozumitelně					
škola mi poskytuje dobrou přípravu na přijímací zkoušky					
znalosti a dovednosti, které ve škole získávám, jsou pro život důležité					
učitelé mě vedou k tomu, abych se uměl/a samostatně učit					
ve výuce často pracujeme ve dvojicích nebo ve skupinách					
učím se samostatně vyhledávat a zpracovávat informace					
učitelé nabízejí výukové materiály na internetu, diskutují na internetu apod.					
ve výuce se využívají i praktické činnosti (pokusy, práce s pomůckami a programy, s texty atd.)					
ve výuce jsou i projekty, které propojují více předmětů					
učitelé mne dovedou dobře motivovat k co nejlepšímu výkonu					
učitelé se zajímají moje zájmy a koníčky a podporují je					
v hodinách mám možnost diskutovat					
často něčemu nerozumím a učím se jen nazpaměť					
učitelé přistupují k žákům podle jejich schopností a rychlosti					

VÝUKA: Jsou na naší škole velké rozdíly:

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
v kvalitě výuky jednotlivých předmětů?					
v náročnosti výuky jednotlivých předmětů?					
v přístupu jednotlivých učitelů?					

VÝUKA: Pokud máš zájem, můžeš se zde podrobněji vyjádřit k:

- úrovni výuky obecně
- výuce jednotlivých předmětů
- jednotlivým vyučujícím

HODNOCENÍ: Co podle Tebe platí o hodnocení školních výsledků?

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
hodnocení a známkování je spravedlivé					
pravidla pro hodnocení jsou jasná a srozumitelná					
učitelé oceňují úspěchy žáků					
škola oceňuje aktivitu žáků					
učitelé hodnotí výsledky tak, že je jasné, co mohu udělat, abych se zlepšil/a					
mám dostatečný přehled o svých známkách					

NÁROČNOST: Jak náročné jsou pro Tebe požadavky školy?

	příliš nízké	spíše nízké	přiměřené	spíše vysoké	příliš vysoké	nedovedu posoudit
nároky učitelů při vyučování						
domácí úkoly a učení doma						
požadavky na znalosti						
nároky tréninku						

NÁROČNOST:

	ne, hodnocení bývá příliš přísné	ano	ne, hodnocení bývá málo náročné	nedovedu posoudit
Odpovídají Tvé výsledky tomu, jak se snažíš?				

NÁROČNOST: Co je pro Tebe největší překážkou, abys mohl/a mít lepší výsledky?

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
učení mě nebaví, nedovedu se donutit					
škola je příliš těžká					
nerozumím učivu					
když se učím doma, spousta věcí mě ruší					
nemám na školu dost času (příliš mnoho jiných aktivit)					
některý z učitelů mě nemá rád					
ne cítím se dobře mezi spolužáky					
často ve škole chybím (bývám nemocný/á, hraji zápasy apod.)					
nic z uvedeného, mám dobré výsledky					

NÁROČNOST:

	méně než 1 hodinu	1 – 2 hodiny	více než 2 hodiny
Jak dlouho se obvykle denně doma připravuješ do školy?			

ATMOSFÉRA NA ŠKOLE: Nakolik podle Tebe platí, že...

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
ve škole se cítím dobře					
žáci se k sobě chovají kamarádsky					
jsem rád/a, že navštěvuji právě tuto školu					
ve škole mám kamarády					
ve škole se cítím bezpečně					
ve třídě mezi spolužáky se cítím dobře					
některých lidí ve škole se bojím					
pokud je to potřeba, se spolužáky si dokážeme pomáhat					
svým učitelům mohu důvěřovat					
naši učitelé mají k žákům dobrý vztah					
třídní učitel se o nás opravdu zajímá					
své učitele mohu respektovat					
moji spolužáci mají k učitelům dobrý vztah					
vadí mi konflikty s některými ze spolužáků (zesměšňování, hádky)					
vadí mi přístup některého z učitelů (zesměšňování, ponižování, nepřiměřené nároky)					
nemusím se ve škole bát projevit svůj názor					
škola se dobře stará o žáky, kteří mají nějaký problém s učením					

PRAVIDLA, PROBLÉMY: Nakolik podle Tebe platí, že...

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
chápu pravidla daná školním řádem					
škola řeší problémy v chování žáků spravedlivě					
škola správně řeší problémy s docházkou					
kdyby se mi dělo nějaké bezpráví, věděl/a bych, na koho se ve škole mohu s důvěrou obrátit					
kdybych si ve škole na něco stěžoval/a, mohlo by mi to způsobit ještě větší potíže					
ve škole máme možnost se vyjádřit k problémům, se kterými se setkáváme (schránka důvěry, v anketách apod.)					
všichni moji učitelé přistupují k žákům spravedlivě					
kdybych měl/a problémy s učením, moji učitelé nebo výchovný poradce mi pomohou					
kdybych měl/a nějaký jiný problém, moji učitelé nebo výchovný poradce mi pomohou					

PRAVIDLA, PROBLÉMY: Přál/a by sis, aby se něco změnilo:

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
na vztazích v naší třídě					
na jednání učitelů s žáky					
na atmosféře ve škole					
Pokud ano, co by to mělo být?					

ZÁZEMÍ ŠKOLY: Co podle Tebe platí o naší škole?

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
prostředí naší školy se mi líbí					
vyhovuje mi rozvrh hodin					
výuka se zbytečně protahuje, protože máme moc volných hodin					
ve škole je všude čisto a uklizeno					
jídla ve školní jídelně mi chutnají					
máme dost pohybu					
učitelé používají ve výuce dost zajímavých pomůcek					
můžeme se zapojit do výzdoby školy					
v lavici se mi sedí dobře a pohodlně					
ve škole je příjemné a pohodlné místo, kde můžeme trávit volné hodiny					
máme možnost sami si upravit prostory třídy, školního klubu apod.					

DALŠÍ AKTIVITY: Jak jsi spokojen/a s dalšími možnostmi, které škola nabízí? Vyznač také, kterých aktivit se skutečně účastníš (nebo ses někdy zúčastnil/a).

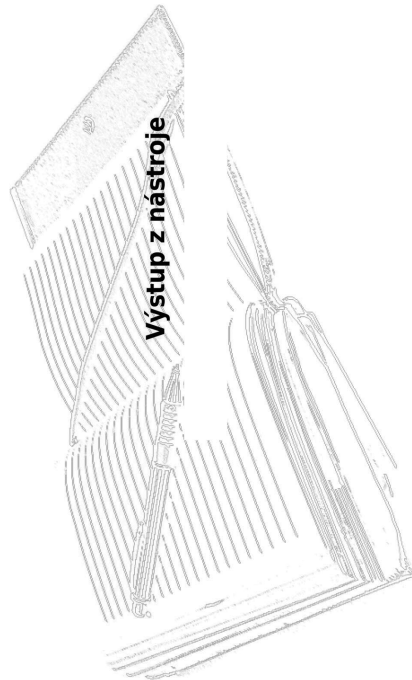
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit	účastním se	
						ano	ne
volitelné předměty							
kroužky							
školní klub							
školní družina							
školní výlety							
exkurze a kulturní akce							
sportovní kurzy							
dramatické kurzy							
výtvarné kurzy							
environmentální kurzy							
poznávací pobyty							
zahraniční studijní pobyty, výměnné pobyty							
zkušenosti z dalších akcí školy jsou pro mě užitečné i ve výuce							
máme možnost organizovat si vlastní aktivity (např. prostřednictvím studentské rady)							
máme možnost vlivu na chod školy (např. prostřednictvím studentské rady)							
mám možnost zapojit se do vydávání školního časopisu, přispívat na internetové stránky školy apod.							
mám možnost diskutovat se svými učiteli na internetových stránkách školy, na facebooku apod.							

AKTIVITA, ZAPOJENÍ: Platí o Tobě, že...

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
do školy se většinou snažím dobře připravit					
při přípravě do školy si pomáháme se spolužáky					
znám školní řád					
navštěvuji některý z kroužků, které škola nabízí					
chodím do školního klubu					
účastním se soutěží apod.					
rodiče mě podporují při přípravě do školy					
rodiče se zajímají o to, co se ve škole děje					
už se mi stalo, že jsem byl/a za školou					
snažím se být ve škole aktivní					

AKTIVITA, ZAPOJENÍ:

Co na naší škole nejvíce oceňuješ? Co by sis na naší škole naopak přál/a změnit?

Škola	Základní škola,
Spuštěno	184
Dokončeno	137

ÚVOD

Při autoevaluaci hlavních oblastí působení školy, vymezených vyhláškou, na naší škole vycházíme i z názorů rodičů, žáků a zaměstnanců školy. Jejich pohled na provoz školy, její klima, výsledky i perspektivy dalšího směřování je pohledem přímo zainteresovaných. Zpětná vazba od nich slouží k rozvíjení silných stránek školy, k pokrývání stávajících rezerv a k odstraňování případných nedostatků.

Anketa pro žáky se obecně zaměřuje na oblasti jejich názorů na výuku, na vlastní zapojení a motivaci i na prostředí a klima školy. Výsledky šetření jsou veřejně dostupné a slouží jako podklad k další diskuzi o směřování školy.

V rámci tohoto šetření měli žáci možnost podrobněji projevit svůj pohled:

- na vlastní motivaci,
- na výuku a vzdělávání na naší škole,
- na hodnocení výsledků,
- na nároky školy,
- na překážky při dosahování výsledků,
- na klima školy,
- na výchovné působení školy,
- na zájmy školy,
- na další aktivity, které školy nabízí a pořádá,
- na vlastní zapojení do chodu školy.

Své názory vyjadřovali formou hodnocení spokojenosti na posuzovacích škálách, formou výběru odpovědí z nabízených možností i formou volné formulovaných komentářů, podnětů a vzkazů.

VÝSLEDKY

Ankety se zúčastnilo 184 žáků (počet žáků, kteří anketu začali vyplňovat), kompletní dotazník vyplnilo 137 žáků. 92 % (126) žáků uvedlo podrobnější informace o sobě. Zastoupení dívek a chlapců a zastoupení podle ročníků přehledně uvádějí následující tabulky:

Zastoupení dle pohlaví		Počet
Pohlaví		71
Chlapec		59
Dívka		6
Neudáno		6

Zastoupení dle pohlaví v ročnících

Ročník	Počet	
	Chlapců	Dívek
5.	2	4
6.	21	14
7.	13	16
8.	13	12
9.	20	11
		Neudáno
		2
		0
		0
		0
		1

MOTIVACE

Většina žáků se shoduje, že je pro ně ve škole důležité:

- naučit se co nejvíce (96,46 %, N=141)
- naučit se spolupracovat s ostatními, vycházet a jednat s lidmi (94,32 %, N=141)
- naučit se pracovat s informacemi (91,49 %, N=141)
- naučit se samostatně myslet (88,66 %, N=141)
- získat přehled o tom, co je pro mě v dalším životě důležité (88,65 %, N=141)
- připravit se na přijímací zkoušky (85,81 %, N=141)
- naučit se dodržovat pravidla (82,98 %, N=141)
- naučit se učit sám (80,14 %, N=141)

Mezi žáky převládá názor, že je důležité:

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Méně než polovina žáků považuje za důležité:

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Pouze menší část žáků považuje za významné:

- rozvíjet moje zájmy (0 %, N=0)
- připravit se na budoucí povolání (0 %, N=0)
- připravit se na další studium (0 %, N=0)

Co je pro Tebe ve škole důležité? Co by Ti měla škola pomoci dosáhnout?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
naučit se co nejvíce	66	31	1	1	1	141
připravit se na přijímací zkoušky	50	35	6	2	6	141
připravit se na další studium	0	0	0	0	0	0
připravit se na budoucí povolání	0	0	0	0	0	0
naučit se učit sám	37	43	11	6	4	141
naučit se samostatně myslet	58	31	9	1	1	141
naučit se spolupracovat s ostatními, vycházet a jednat s lidmi	61	33	4	0	2	141
naučit se dodržovat pravidla	46	37	11	3	4	141
rozvíjet moje zájmy	0	0	0	0	0	0
naučit se pracovat s informacemi	48	43	5	1	3	141
získat přehled o tom, co je pro mě v dalším životě důležité	65	23	6	2	4	141

VÝUKA

Při posuzování výuky většina žáků uvádí, že:

- ve škole se hodně naučí (87,94 %, N=141)
- učitelé je vedou k tomu, aby se uměli učit (85,82 %, N=141)
- škola poskytuje dobrou přípravu na přijímací zkoušky (79,43 %, N=141)
- učitelé mi vysvětlují učivo srozumitelně (79,43 %, N=141)
- učivo je významné pro život (78,72 %, N=141)

Žáci se převážně shodují v tom, že:

- učím se samostatně vyhledávat a zpracovávat informace (75,17 %, N=141)
- ve výuce se využívají i praktické činnosti (pokusy, práce s pomůckami a programy, s texty atd.) (70,92 %, N=141)
- učitelé přistupují k žákům podle jejich schopností a rychlosti (68,8 %, N=141)
- výuka je zajímavá (68,08 %, N=141)
- učitelé nabízejí výukové materiály na internetu, diskutují na internetu apod. (63,83 %, N=141)
- v hodinách mají možnost diskutovat (62,41 %, N=141)
- ve výuce jsou i projekty, které propojují více předmětů (59,58 %, N=141)
- ve výuce často pracuji ve dvojicích nebo ve skupinách (55,32 %, N=141)

Méně než polovina žáků uvádí, že:

- často něčemu nerozumím a učí se jen z paměti (49,65 %, N=141)
- učitelé se zajímají o jejich zájmy a koníčky a podporují je (41,84 %, N=141)

Jen menší část žáků uvádí, že:

- učitelé je dovedou motivovat k co nejlepšímu výkonu (0 %, N=0)

Co podle Tebe platí o výuce na naší škole?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
výuka je zajímavá	25	43	23	6	4	141
ve škole se hodně naučí	32	56	6	4	2	141
učitelé mi vysvětlují učivo srozumitelně	28	51	11	6	4	141
škola poskytuje dobrou přípravu na přijímací zkoušky	38	42	11	2	8	141
učivo je významné pro život	52	27	15	4	3	141
učitelé je vedou k tomu, aby se uměli učit	40	45	9	4	2	141
ve výuce často pracuji ve dvojicích nebo ve skupinách	20	35	33	6	5	141
učím se samostatně vyhledávat a zpracovávat informace	34	41	21	3	1	141
učitelé nabízejí výukové materiály na internetu, diskutují na internetu apod.	28	35	24	6	6	141
ve výuce se využívají i praktické činnosti (pokusy, práce s pomůckami a programy, s texty atd.)	34	37	21	6	3	141
ve výuce jsou i projekty, které propojují více předmětů	30	30	31	5	4	141
učitelé je dovedou motivovat k co nejlepšímu výkonu	0	0	0	0	0	0
učitelé se zajímají o jejich zájmy a koníčky a podporují je	14	28	35	18	4	141
v hodinách mají možnost diskutovat	30	33	21	14	3	141
často něčemu nerozumím a učí se jen z paměti	21	29	33	13	4	141
učitelé přistupují k žákům podle jejich schopností a rychlosti	30	39	17	11	4	141

Rozdíl v kvalitě výuky jednotlivých předmětů zaznamenává 75,89 % žáků, v náročnosti výuky 74,47 %, v přístupu jednotlivých vyučujících 79,43 %.

Jsou na naší škole velké rozdíly:

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
v kvalitě výuky jednotlivých předmětů?	29	45	17	2	6	141
v náročnosti výuky jednotlivých předmětů?	35	40	13	3	9	141
v přístupu jednotlivých učitelů?	45	35	13	1	6	141

Vlastní komentář připojilo

29,08 % žáků k výuce obecně

- 1: výuka je dobrá
- 2: uroveň výuky je velmi dobrá nas pan učitel se všemu směje a je sním spokojen.
- 3: výuka je docela dobrá míšim si že to je normální
- 4: je to v pořádku
- 5: Můj názor je takový že na této škole se vyučuje na dobré úrovni.Jsem s výukou spokojen.
- 6: Řád bych více pracoval s počítači a více se připravoval na střední školu
- 7: Výuka mě celkem baví, někteří učitelé jsou fajn a vše s nimi jde skvěle.
- 8: záleží v jakém předmětu ale jo docela to jde na fyziku používáme nějaké pomůcky
- 9: nudné ale je to pak velice zajímavé
- 10: s panem výuka stojí za
- 11: Myslím si, že se tato výuka je na slušné úrovni....)
- 12: při některých předmětech je výuka příliš náročná, neo při některých předmětech ás učitel naprosto neví a mluví si sám pro seb
- 13: hodnotil bych jí za 2-
- 14: Střední uroveň výuky
- 15: Myslím si že tyto učitelé jsou někdy na stejné úrovni jako žák ale je to jen má myšlenka.
- 16: Myslím, že výuka naší školy je oproti jiným, např.Pražským školám, jednodušší. Pochybují však, že je to zprávně!
- 17: obecně se hodně naučím....)
- 18: Rozumíme penězům je ten nejlepší předmět a máme dost dobrého učitele !!!!!
- 19: Rozumíme penězům je dost dobrý předmět které me baví a máme dobrého učitele
- 20: Mnoho vyučovačích předmětů nechápu ... Jsem nepozorná žákyyně :D :D
- 21: je lehčí a méně zajímavá než na jiných školách
- 22: Mělo by se vše říct do podrobná a brobrat to i s ostatními.
- 23: dobrý
- 24: Výuka mě jak kdy baví
- 25: předměty jsou zajímavé
- 26: Výuka mi vyhovuje.
- 27: no koment
- 28: Nevím
- 29: nemam nic
- 30: dobrý
- 31: tohle nemůžu posoudit každý předmět má jinou úroveň
- 32: Tohle nemůžu posoudit protože nemám zkušenost.....!!!!!!
- 33: Ne chutná mý v jídelně
- 34: výuka je méně těžká
- 35: až na fyziku to de
- 36: Samá teorie.žádná zábava
- 37: Výuka celkem nuda jak debil..!
- 38: výuka celkem nuda ...
- 39: nic moc
- 40: Výuka na naší škole není rovna na nevyšší úrovni ale dokáže žáky připravit na střední školy (pokud je žák uplný hovado jako většina ve škole tak není divu že projedou 3x jednu třídu...)

41: jhhh

26,24 % žáků k jednotlivým předmětům

HODNOCENÍ

Další výsledky se týkají pohledu žáků na otázky spojené s hodnocením jejich výkonu.

Žáci se převážně shodují v tom, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Méně než polovina žáků uvádí, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Jen menší část žáků uvádí, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Co podle Tebe platí o hodnocení školních výsledků?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
hodnocení a známkování je spravedlivé	39	45	10	4	2	140
pravidla pro hodnocení jsou jasná a srozumitelná	41	44	11	3	1	140
učitelé oceňují úspěchy žáků	36	44	13	4	3	140
škola oceňuje aktivitu žáků	37	37	12	6	7	140
učitelé hodnotí výsledky tak, že je jasné, co mohu udělat, abych se zlepšila	38	39	16	3	5	140
mají přehled o svých znalostech	48	39	9	2	2	140

NÁROČNOST

Při hodnocení náročnosti požadavků školy

považuje relativně největší část za spíše nebo příliš náročné

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

považuje relativně největší část žáků za méně náročné

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

považuje relativně největší část žáků za přiměřené

- nároky učitelů při vyučování (65 %, N=140)
- požadavky na znalosti (55 %, N=140)
- domácí úkoly a učení doma (49,29 %, N=140)

Jak náročné jsou pro Tebe požadavky školy?

	příliš nízké [%]	spíše nízké [%]	přiměřené [%]	spíše vysoké [%]	příliš vysoké [%]	nedovedu posoudit [%]	N
nároky učitelů při vyučování	9	13	55	11	4	7	140
domácí úkoly a učení doma	5	16	49	13	11	6	140
požadavky na znalosti	10	9	55	15	6	6	140
nároky třídníku	0	0	0	0	0	0	0
nároky odborného výcviku	0	0	0	0	0	0	0

Za příliš přísné považuje hodnocení 23,57 % žáků. Za přiměřené považuje hodnocení 47,14 % žáků. Za málo náročné považuje hodnocení 7,14 % žáků.

	ne, hodnocení bývá příliš přísné [%]	ano [%]	ne, hodnocení bývá málo náročné [%]	nedovedu posoudit [%]	N
Odpovídají Tvé výsledky tomu, jak se snažíš?	24	47	7	22	140

PŘEKÁŽKY

Za překážky lepšího školního výkonu považuje většina žáků:

- že je učení ne baví (50,36 %, N=139)

považuje relativně větší část žáků:

- zaneptanost některého z učitelů (46,76 %, N=139)

nikdo z žáků nepovažuje:

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Co je pro Tebe největší překážkou, abys mohl/a mít lepší výsledky?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
že je učení ne baví	25	25	22	21	7	139
náročnost	9	23	42	20	6	139
neponozumění učivu	12	28	40	14	6	139
špatné podmínky	19	21	30	27	3	139
nedostatek času	19	21	24	29	8	139
zaujatost některého z učitelů	24	23	18	21	14	139
špatné vztahy se spolužáky	13	9	17	50	12	139
nemocnost a absence	11	13	24	48	4	139
nič z uvedeného, mám dobré výsledky	0	0	0	0	0	0

Žáci se dále vyjadřovali k době, kterou tráví domácí přípravou do školy.

Nejvíce žáků - 54,68 % - se připravuje doma do školy méně než 1 hodinu, dále je to 38,13 % 1 až 2 hodiny a nakonec 7,19 % více než 2 hodiny

	méně než 1 hodinu [%]	1 - 2 hodiny [%]	více než 2 hodiny [%]	N
Jak dlouho se obvykle denně připravuješ do školy?	55	38	7	139

KLIMA ŠKOLY

Další část otázek se týkala toho, jaké zkušenosti utvářejí obraz žáků o sociálním klimatu školy. Pozornost věnujeme jak pozitivním, tak negativním zkušenostem.

Většina žáků se shoduje, že

- má ve škole kamarády (93,47 %, N=138)
- se spolužáky si dokáží pomáhat (89,86 %, N=138)
- se mezi spolužáky ve třídě cítí dobře (88,4 %, N=138)
- ve škole cítí bezpečně (83,34 %, N=138)
- své učitele mohou respektovat (82,61 %, N=138)
- třídní učitel se o ně opravdu zajímá (81,16 %, N=138)
- naši učitelé mají k žákům dobrý vztah (79,71 %, N=138)
- žáci se k sobě chovají kamarádsky (78,27 %, N=138)
- se ve škole cítí dobře (78,26 %, N=138)
- jsou rádi, že chodí právě na tuto školu (75,36 %, N=138)
- se škola stará dobře o žáky, kteří mají nějaký problém s učením (74,64 %, N=138)
- mohou svým učitelům důvěřovat (73,92 %, N=138)

Mezi žáky převládá názor, že

- se nemusí bát projevit ve škole svůj názor (64,5 %, N=138)
- jejich spolužáci mají dobrý vztah k učitelům (63,77 %, N=138)

Méně než polovina žáků uvádí, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Pouze menší část žáků se vyjádřila, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Nikdo z žáků neuvedl, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Mezi negativní zkušenosti žáků patří, že

- jim vadí konflikty s některým ze spolužáků (65,94 %, N=138)
- se některých lidí ve škole bojí (25,36 %, N=138)

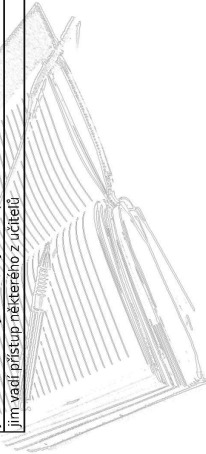
Část žáků také odpovídá záporně na otázku, zda

- má ve škole kamarády (93,47 %, N=138)
- se spolužáky si dokáží pomáhat (89,86 %, N=138)
- se mezi spolužáky ve třídě cítí dobře (88,4 %, N=138)
- se ve škole cítí bezpečně (83,34 %, N=138)
- své učitele mohou respektovat (82,61 %, N=138)
- třídní učitel se o ně opravdu zajímá (81,16 %, N=138)
- naši učitelé mají k žákům dobrý vztah (79,71 %, N=138)
- žáci se k sobě chovají kamarádsky (78,27 %, N=138)
- se ve škole cítí dobře (78,26 %, N=138)
- jsou rádi, že chodí právě na tuto školu (75,36 %, N=138)
- se škola stará dobře o žáky, kteří mají nějaký problém s učením (74,64 %, N=138)
- mohou svým učitelům důvěřovat (73,92 %, N=138)
- se nemusí bát projevit ve škole svůj názor (64,5 %, N=138)

- jejich spolupráci mají dobrý vztah k učitelům (63.77 %, N=138)

Platí podle Tebe, že...?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
se ve škole cítí dobře	38	41	11	8	3	138
žáci se k sobě chovají kamarádsky	40	38	14	5	2	138
jsou rádi, že chodí právě na tuto školu	41	35	9	7	8	138
má ve škole kamarády	82	12	1	4	1	138
se ve škole cítí bezpečně	43	40	7	4	5	138
se mezi spolužáky ve třídě cítí dobře	67	21	4	4	3	138
se spolužáky si dokáží pomáhat	59	31	7	2	1	138
mohou svým učitelům důvěřovat	34	40	15	4	7	138
naši učitelé mají k žákům dobrý vztah	30	49	9	2	9	138
třídni učitel se o ně opravdu zajímá	55	26	9	4	7	138
své učitele mohou respektovat	39	43	9	1	7	138
jejich spolužáci mají dobrý vztah k učitelům	20	43	21	7	9	138
se nemusí bát projevit ve škole svůj názor	38	26	17	11	7	138
se škola stará dobře o žáky, kteří mají nějaký problém s učěním	38	37	9	8	8	138
se některých lidí ve škole bojím	13	12	25	46	4	138
jim vadí přístup některým ze spolužáků	36	30	18	9	7	138
jim vadí přístup některého z učitelů	0	0	0	0	0	0

PRAVIDLA, PROBLÉMY, VÝCHOVNÉ PŮSOBENÍ ŠKOLY

Žáci se vyjadřovali dále k tomu, jak vnímají pravidla, která škola stanovuje, řešení problémů a výchovnou práci školy

Většina žáků se shoduje, že

- souhlasí s pravidly, danými školním řádem (91.3 %, N=138)
- ve škole mají možnost vyjádřit se k problémům, se kterými se setkávají (86.96 %, N=138)
- škola správně řeší problémy s docházkou (84.78 %, N=138)
- kdyby se jim dělo nějaké bezpráví, věděla bych, na koho se ve škole mohu s důvěrou obrátit (81.16 %, N=138)
- učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli s jinými než výukovými problémy (79.71 %, N=138)
- kdyby měli problémy s učěním, učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli (76.81 %, N=138)
- škola řeší problémy v chování žáků spravedlivě (76.09 %, N=138)

Mezi žáky převládá názor, že

- všichni jejich učitelé přistupují k žákům spravedlivě (71.01 %, N=138)

Méně než polovina žáků uvádí, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Pouze menší část žáků se vyjádřila, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Nikdo z žáků neuvedl, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

47.82 % žáků ale rovněž uvádí, že kdyby si ve škole na něco stěžovali, mohlo by jim to způsobit ještě větší potíže

Část žáků také odpovídá záporně na otázku, zda

- souhlasí s pravidly, danými školním řádem (91.3 %, N=138)
- ve škole mají možnost vyjádřit se k problémům, se kterými se setkávají (86.96 %, N=138)
- škola správně řeší problémy s docházkou (84.78 %, N=138)
- kdyby se jim dělo nějaké bezpráví, věděla bych, na koho se ve škole mohu s důvěrou obrátit (81.16 %, N=138)
- učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli s jinými než výukovými problémy (79.71 %, N=138)
- kdyby měli problémy s učěním, učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli (76.81 %, N=138)
- škola řeší problémy v chování žáků spravedlivě (76.09 %, N=138)
- všichni jejich učitelé přistupují k žákům spravedlivě (71.01 %, N=138)

Platí podle Tebe, že...?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
souhlasí s pravidly, danými školním řádem	60	31	4	4	1	138
škola řeší problémy v chování žáků spravedlivě	38	38	12	7	4	138
škola správně řeší problémy s docházkou	47	38	7	4	4	138
kdyby se jim dělo nějaké bezpráví, věděla bych, na koho se ve škole mohu s důvěrou obrátit	55	26	7	7	5	138
ve škole mají možnost vyjádřit se k problémům, se kterými se setkávají	64	23	6	4	4	138
všichni jejich učitelé přistupují k žákům spravedlivě	27	44	12	9	8	138
kdyby měli problémy s učěním, učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli	44	33	9	4	9	138
učitelé nebo výchovný poradce by jim pomohli s jinými než výukovými problémy	42	38	7	5	9	138

ZÁZEMÍ ŠKOLY

Žáci dále hodnotili materiální i organizační zázemi školy a možnosti, jak se mohou na jeho podobě podílet.

Většina žáků se shoduje, že

- se mohou sami zapojit do výzoby školy (81.76 %, N=137)
- prostředí naší školy se jim líbí (78.11 %, N=137)

Mezi žáky prevažuje názor, že

- jim o přestávkách neschází pohyb (74.46 %, N=137)
- ve škole je všude čisto a uklizeno (68.62 %, N=137)
- jim vyhovuje rozvrh hodin (68.62 %, N=137)
- se jim v lavici sedí pohodlně (62.05 %, N=137)
- učitelé používají ve výuce dost zajímavých pomůcek (60.59 %, N=137)
- mají možnost sami si upravit prostory třídy, školního klubu apod. (59.13 %, N=137)

Méně než polovina žáků uvádí, že

- ve škole je příjemné místo, kde mohou trávit volné hodiny (48.18 %, N=137)
- výuka se zbytečně protáhne, protože mají příliš mnoho volných hodin (31.39 %, N=137)
- jídla ve školní jídelně jim chutnají (25.55 %, N=137)

Pouze menší část žáků se vyjádřila, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Nikdo z žáků neuvádí, že

- žádná položka nedosáhla potřebné hranice hlasů.

Co podle Tebe platí o naší škole?

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	N
prostředí naší školy se jim líbí	34	45	14	5	3	137
jim vyhovuje rozvrh hodin	32	37	19	11	1	137
výuka se zbytečně protáhne, protože mají příliš mnoho volných hodin	17	15	28	31	9	137
ve škole je všude čisto a uklizeno	25	44	9	12	9	137
jídla ve školní jídelně jim chutnají	9	17	25	38	12	137
učitelé používají ve výuce dost zajímavých pomůcek	31	43	14	8	4	137
se mohou sami zapojit do výzoby školy	46	36	9	4	6	137
se jim v lavici sedí pohodlně	28	34	23	12	3	137
ve škole je příjemné místo, kde mohou trávit volné hodiny	23	26	24	18	9	137
mají možnost sami si upravit prostory třídy, školního klubu apod.	29	30	19	11	11	137

DALŠÍ AKTIVITY

Žáci dále uváděli, kterých dalších aktivit z nabídky školy se účastní a jak jsou s nimi spokojeni.

Mezi nejčastěji využívané možnosti patří

- školní výlety (91.67 %, N=72)
- volitelné předměty (84.72 %, N=72)
- exkurze a kulturní akce (78.57 %, N=70)
- poznávací pobyty (59.42 %, N=69)
- sportovní kurzy (47.14 %, N=70)
- kroužky (25.68 %, N=74)

Žáci, kteří se některé z aktivit účastní, oceňují zvláště

- školní výlety (86.13 %, N=137)
- volitelné předměty (82.48 %, N=137)
- exkurze a kulturní akce (78.11 %, N=137)
- poznávací pobyty (62.78 %, N=137)
- kroužky (61.32 %, N=137)
- sportovní kurzy (57.67 %, N=137)
- školní družina (54.75 %, N=137)

Méně než polovina zúčastněných žáků oceňuje

- školní klub (43.8 %, N=137)

Jak jsi spokojena s dalšími možnostmi, které naše škola nabízí? Vyznač také, kterých aktivit se sám/sama skutečně účastníš (nebo ses někdy účastníš).

	rozhodně ano [%]	spíše ano [%]	spíše ne [%]	rozhodně ne [%]	nedovedu posoudit [%]	účastním se ano [%]	účastním se ne [%]	N
volitelné předměty	51	31	7	5	5	85	15	137
kroužky	38	23	17	12	9	26	74	137
školní klub	21	23	22	22	12	4	96	137
školní družina	31	23	18	15	13	10	90	137
školní výlety	60	26	8	4	2	92	8	137
exkurze a kulturní akce	47	31	10	6	6	79	21	137
sportovní kurzy	39	18	22	12	9	47	53	137
dramatické kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
výtvarné kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
environmentální kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
poznávací pobyty	31	31	16	9	12	59	41	137
zahradní studijní pobyty, výměnné pobyty	0	0	0	0	0	0	0	0
maturitní večírek, ples, poslední zvonění...	0	0	0	0	0	0	0	0

O dalších možnostech zapojení do chodu školy ví následující část žáků (číslo v závorce udává, kolik z nich danou možnost již někdy využilo):

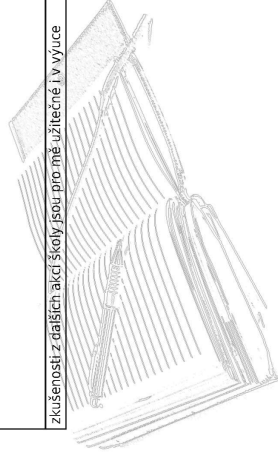
- možnost organizovat si vlastní aktivity (např. prostřednictvím studentské rady) 58.4 % (využilo 30.51 %)
- možnost vlivu na chod školy (např. prostřednictvím studentské rady) 56.94 % (využilo 29.82 %)
- možnost diskutovat se svými učiteli na internetových stránkách školy, na facebooku apod. 47.45 % (využilo 36.21 %)
- možnost zapojit se do vydávání školního časopisu, přispívat do internetových stránek školy apod. 47.45 % (využilo 25.42 %)

O kterých dalších možnostech v naší škole víš? Které z nich využíváš nebo jsi už někdy využil/a?

	máme možnost		využívám	
	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]
možnost organizovat si vlastní aktivity (např. prostřednictvím studentské rady)	58	31	31	69
možnost vlivu na chod školy (např. prostřednictvím studentské rady)	57	31	30	70
možnost zapojit se do vydávání školního časopisu, přispívat do internetových stránek školy apod.	47	43	9	75
možnost diskutovat se svými učiteli na internetových stránkách školy, na facebooku apod.	47	42	11	64

66.43 % žáků také uvedlo, že zkušenosti z dalších aktivit a akcí školy jsou pro ně užitečné i ve výuce.

	rozhodně ano [%]		spíše ano [%]		spíše ne [%]		rozhodně ne [%]		nedovedu posoudit [%]		N
	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	
Zkušenosti z dalších akcí školy jsou pro mě užitečné i v výuce	31	36	36	18	18	4	12	137			

AKTIVITA, ZAPOJENÍ

Při posouzení své aktivity a zapojení do chodu školy a zájmu rodičů většina žáků uvádí:

- rodiče se zajímají o to, co se ve škole děje (90.51 %, N=137)
- snažím se být ve škole aktivní (87.6 %, N=137)
- do školy se většinou snažím dobře připravit (84.68 %, N=137)
- znám školní řád (82.49 %, N=137)
- rodiče mě podporují při přípravě do školy (81.76 %, N=137)
- při přípravě do školy si pomáháme se spolužáky (68.62 %, N=137)
- účastním se soutěží apod. (51.83 %, N=137)

méně než polovina žáků uvádí:

- navštěvuji některý z kroužků, které škola nabízí (29.93 %, N=137)
- chodím do školního klubu (11.68 %, N=137)

20.44 % žáků ale také připustilo, že už někdy byli „za školou“

Píati o Tobě, že...

	rozhodně ano [%]		spíše ano [%]		spíše ne [%]		rozhodně ne [%]		nedovedu posoudit [%]		N
	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	ano [%]	ne [%]	
při přípravě do školy se většinou snažím dobře připravit	47	37	39	18	9	3	4	137			
do školy se většinou snažím dobře připravit	29	48	34	7	7	4	137				
při přípravě do školy si pomáháme se spolužáky	16	14	22	44	4	4	137				
znám školní řád	7	5	25	57	7	137					
navštěvuji některý z kroužků, které škola nabízí	29	23	20	21	7	137					
chodím do školního klubu	50	32	9	4	5	137					
účastním se soutěží apod.	62	28	1	3	5	137					
rodiče mě podporují při přípravě do školy	47	41	5	3	4	137					
rodiče se zajímají o to, co se ve škole děje	10	10	9	65	6	137					
snažím se být ve škole aktivní											
už se mi stalo, že jsem byl/a za školou											

ZÁVĚREČNÉ VZKAZY

52.55 % (N=72) žáků ve volné výpovědi uvedlo, co na naší škole oceňují.

- 1: sympatické učitele
- 2: oceňuji učení hodně nás toho naučíš atd.
- 3: nevím
- 4: oceňuji to že nás něco naučíš
- 5: oceňuji to že mě ve škole něco naučí
- 6: učitelé a jak se ke mně chovají
- 7: jsem ráda že nás ve škole hodně naučíš
- 8: že na prvním stupni je slovní hodnocení
- 9: školní výlety
- 10: Aktivita mimo školu - hory, výlety atd.
- 11: Chování učitelů,parlament atd...
- 12: nic
- 13: Učitelé a zajímá koučky a podobné věci ale chtělo by se zapojit do více turnajů
- 14: učitelé a učitelky
- 15: Clověk se tu cítí dobře, není tu moc problémů a pod.
- 16: to že sou učitelé často zábavní
- 17: řídí
- 18: Oceňuju to , jak se k nám chovají učitelé.
- 19: Týdenní plány na internetu.
- 20: přátelství
- 21: Snaha většiny učitelů a výpříňho pana ředitele -D zábavné dny.spousta školních akcí
- 22: To že koupili nové televize.
- 23: Snaha učitelů
- 24: že koupili novou televizi a tím máme modernější vyučování
- 25: snahu učitelů jak se nás snaží učit atd
- 26: všechno a hlavně jak se škola stará o postizně.
- 27: učitelky.
- 28: Nic
- 29: přístup pana ředitele
- 30: Některé učitelé!
- 31: připravenost školy na bombu....
- 32: pomoc některých učitelů
- 33: Nic
- 34: hodiny tance....)
- 35: Sexy pedagogický sbor -p-
- 36: nic!!!!!!!!!!!!
- 37: Oceňuji různé aktivity, které nám připravují (Vánoční jarmarky, dříve cestovní kanceláře...) Oceňuji některý přístup učitelů k žákům (snaží se i po škole docít danou látku, když jí žák nechápe, vymyslí výlety navíc, organizuje různé akce - tak, aby to lidi bavilo...)
- 38: Kolikthey mezi spolužáky , vybavenost některých tří, přístupy některých učitelům k žákům!
- 39: Jak se k nám chovají učitelé)))
- 40: školní parlament. Myslim že v něm pracujeme dobře.
- 41: nic
- 42: že se všechno hnedka reší hned..
- 43: přístup učitelů.
- 44: Některé učitelé, vím že se jim mohu světit a oni to mikonmu neřeknou. Mohu jim věřit, ale je jich opravdu málo.
- 45: na naší škole oceňuji učitelé kteří se nám snaží pomoci s učivem i s problémy v okolí.Nelepší vztah máme s pani učitelkou třídní, která se nám snaží ve všem pomoci
- 46: učitelé
- 47: škola se mi líbí jak ke mně přistupují žáci i učitelé...že máme možnost zajít za školním psychologem
- 48: Oceňuji to že když mám nějaký problém že se mohu se světit učitelé kterému duvěřuji
- 49: Pana ředitele mám ho moc ráda .. je moc hodný a někdy i zábavný
- 50: že se o hodně mužů vyjádřit co si myslím že učitelé dobře učej

- 51: nic
- 52: máš se tady moc cilibí
- 53: učitelé
- 54: že můžeme chodit ven po obědě, když ještě máme vyučovací hodiny ale na hodinu se musíme vrátit..?)
- 55: vzhled tříd,
- 56: Bufet
- 57: že můžm chodit ven.
- 58: dobré učitelé , výuku a vztahy mezi mmou a nějakými žáky ze třídy
- 59: Dobré učitelé, kroužky, výlety, školní aktivity.
- 60: Mc donalds, #039: s cup- fotbal
- 61: zúčastnovani sportovních turnajů- mc donald cup. atd...
- 62: nové televize
- 63: interaktivní tabule
- 64: Knihovna počítače dotiková obrazovka
- 65: učitelé
- 66: sportovní akce
- 67: Postoj učitelů k žákům
- 68: nic
- 69: Pani učitelku ..) Opravdu super učitelka...!) A také pani učitelku protože umí vysvětlit učivo a pomůže nám i s našimi problémy. -))
- 70: pani učitelku ..) Opravdu suprová učitelka...!) a pani učitelka ...!!) umí suprově vysvětlit učivo a pomáhá řešit naše problémy...!!!
- 71: Pani učitelku
- 72: Nic

52.55 % (N=72) žáků také uvedlo, co by si na škole naopak přáli změnit.

- 1: větší tělocvičnu mám rád sporty
- 2: asi nic je to dobný
- 3: nic
- 4: nic mne to vivobuje
- 5: aby se mohlo chodit po těch schodech co vedou do jídelny protože musíme obcházet czeou školou!
- 6: nic tadý je vse dokonale
- 7: přístup pana učtele k žákům. vzhled naší třídy.
- 8: aby se nám vymalovala třída
- 9: aby žáci nenadávali učitelům
- 10: všechno
- 11: Nic bych ani tak neměnil jen jak jsem zmínoval více turnajů
- 12: Chumějš obědy ve školní jídelně
- 13: Tělocvičnu.
- 14: asi nic
- 15: satny
- 16: Nic bych neměnil.
- 17: tělocvičnu
- 18: školní jídelnu
- 19: Školní jídelnu - nacházím v jídlé vlasy, je nedovařené nebo přeavařené, jídlo zapáchá. Táci vyožně SMRDI
- 20: Ve školní jídelně „SMRDI“učout; táci a v jídlé nacházím vlasy
- 21: prostor kde můžeme být když nenavštěvujeme školní družinu a máme volno.Rozšířit školní knihovnu ZLEPŠIT JÍDLO VE ŠKOLNÍ JÍDELNĚ
- 22: ŠKOLNÍ JÍDELNU, když tam vedou, je to jako ve faktoru strachu, přibory jsou špinavé a na jednom byl přilepen i holub z nosu. V jídlé jsme oběvili i červa, sklo, nebo nehet či vlas. Jídlo je věčně studené a stále se dělá jen kredliky, je to hnus.
- 23: Nic
- 24: vyměnit podlahy, koupit nové atlasy
- 25: výchovu kluku otravujj mně
- 26: větší děti.
- 27: školní jídelnu protože je debilní vaří hnusný sracky protože neuměj vařit..... i já bych to svařil líp jak oni + počítače ve třídách , protože nam je sebrala biba

- !!!!!!!!!!!!
- 28: školní jídelnu
- 29: Školní jídelnu
- 30: Asi nejlépe školní jídelnu a možnost aby parlament mohl řešit problémy školy....
- 31: stálo se se mně ptaly jestli chodím do školního klubu, na ní škole neeni bohužel. v jídelně se vaří velmi ale velmi špatně
- 32: Přístup učitelů k žákům jsou jak naši poslanci čím více peněz tím jsou hodnější
- 33: Já nevím asi nic... :)
- 34: školní jídelnu, vari uplne priseme je to vsechno studeny a davaj porce jak pro prvnyaky, us sem vydel ze nekdo nasei v jidle vlas. spatne umyval nadobi.
- 35: všel!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
- 36: jak už jsem říkala, změnila bych moc ráda prostředí. Ale asi to nejlépe co bych ráda změnila je rozhodně, rozhodně ŠKOLNÍ JÍDELNA, kde vaří úplně ejoř (studená jídla, mēdovafenā-nebo naopak rozvařenā (což je třeba u těstovin, rýže,brambor,žemlovky) nechutné). Možná bych také změnila počítačovou učebnu,protože jsou tu zpomalené počítače, kde trvá 15minut než se vůbec rozběhne počítač, a upřímně ani ty klávesnice nejsou božské. Některé třídy, zvláště tu naši, protože tam prostě máme desnou barvu(vylité zelenou) a přijde mi to děsně depresiví, myslím, že i to na nás působí a potom se luř učíme...Myslím, že by se tam více hodila oranžová barva, která také působí pozitivně na lidskou mysl... Také mi vadí, že moc nezacházíme s interakční tabulí, nevím proč, ale zacházejí s tím jenom učitelé, a my žáci by jsme s tím taky rádi někdy pracovali. A někteří učitelé mi nepřijdou, že jednájí se žáky spravedlivě(některým nadzují, některé podkopávají)...
- 37: Školní jídelna, někteří učitelé, vybavenost některých tříd, přístup některých učitelů k žákům!
- 38: Učitelé :DDD
- 39: školní jídelnu
- 40: Hezký spoulačky např blond
- 41: dva výběry jídel..jako jsme to měli v co jsem bydlel..:)
- 42: Školní jídelnu
- 43: Vzhled školy, lepší počítače.
- 44: SEXY HEZKÝ HOLKY KOCKY...=)
- 45: jídelna jídelna my moc nechutnají
- 46: Aby odešla Vomáčková
- 47: Jídlo ve školní jídelně !
- 48: jideňček mi moc nechutná někdy tam jsou i vlasý
- 49: hlavně obědy..aby byl výběr ze dvou jídel nebo tak něco...dejší voina hodina(to ALE NEJDE)
- 50: Vráťt Pana A protože to uměli vysvětlí ..
- 51: obědy a učitelé dějepisu a zeměpisu
- 52: vrátit pana učitele a udobřit se s učitelem... :)
- 53: nic
- 54: Aby byli učitelé více trpěliví.
- 55: Učitelský přístup..!
- 56: máme malou tělocvičnu a tak bych ji chtě větší
- 57: nic
- 58: víuku a jídelnu.
- 59: občas vztahy mezi jinými třídami.
- 60: Vše je O.K.
- 61: velká tělocvična síť brány učitel a
- 62: fotbalové branky do tělocvičny větší tělocvičnu
- 63: rozhodně nové počítače
- 64: školní hřiště
- 65: školní hřiště
- 66: jídelnu
- 67: tělocvičnu počítače
- 68: Tykáni s učitelé
- 69: xD
- 70: Kuchařky !!! Možnost si upravit třídu..!!
- 71: kuchařky.....!!! možnost úpravy třídy
- 72: Učitelé Mgr.

evaluační nástroje

1. Rámec pro vlastní hodnocení školy. Metodický průvodce.
2. Anketa pro rodiče. Anketa školy na míru.
3. **Anketa pro žáky. Anketa školy na míru.**
4. Anketa pro učitele. Anketa školy na míru.
5. Analýza dokumentace školy. Katalog kvantitativních indikátorů.
6. Dobrá škola. Metoda pro stanovení priorit školy.
7. Příprava na změnu. Metoda pro předjímání reakcí lidí.
8. Rámec profesních kvalit učitele. Hodnoticí a sebehodnoticí arch.
9. Profesní portfolio učitele. Soubor metod k hodnocení a sebehodnocení.
10. 360° zpětná vazba pro střední úroveň řízení. Soubor dotazníků a metodických doporučení.
11. Metody a formy výuky. Hospitační arch.
12. Učíme děti učit se. Hospitační arch.
13. Výuka v odborném výcviku. Hospitační arch.
14. Klima školy. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče.
15. Klima školní třídy. Dotazník pro žáky.
16. Klima učitelského sboru. Dotazník pro učitele.
17. Společenství prvního stupně. Dotazník pro žáky formou počítačové hry.
18. Interakce učitele a žáků. Dotazník pro žáky.
19. Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání. Dotazník pro učitele.
20. Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky.
21. Poradenská role školy. Posuzovací arch.
22. Mapování cílů kurikula. Posuzovací arch.
23. Strategie učení se cizímu jazyku. Dotazník pro žáky.
24. Školní výkonová motivace žáků. Dotazník pro žáky.
25. Postoje žáků ke škole. Dotazník pro žáky.
26. Zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků. Posuzovací archy.
27. ICT v životě školy – Profil školy²¹. Metodický průvodce.
28. Internetová prezentace školy. Posuzovací arch.
29. Skupinová bilance absolventů. Metoda pro hodnocení průběhu školního vzdělávání.
30. Zpětná vazba absolventů a firem. Dotazník pro absolventy a metoda rozhovoru pro zástupce spolupracujících firem.

